

SAMHÄLLUTVECKLINGKONTORET
Göran JanssonStadsbyggnadsnämnden
2021-04-20

Remissvar avseende förslag om överlåtelse av Täby kommuns fjärrvärmenät

Sammanfattning

Kommunen äger genom Täby Miljövärme AB (TMAB) ett fjärrvärmenät som drivs av E.ON. Stockholm Exergi (SE) äger ett delvis parallellt fjärrvärmenät i Täby. För att skapa ökad värmekapacitet och säkra en hållbar värmeproduktion för Täbys utbyggnad, behöver investeringar göras som inte stöds av den nuvarande avtalskonstruktionen mellan kommunen, TMAB och E.ON.

För att lösa situationen diskuteras nu, i enlighet med tidigare tecknad avsiktsförklaring, möjligheten att bilda ett mellan kommunen, SE och E.ON samägt bolag. Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till stadsbyggnadsnämnden för synpunkter.

Det befintliga konscessionsavtalet som gäller till och med 2027 mellan kommunen, TMAB och E.ON innebär att det saknas ekonomiska förutsättningar för att investera i ny fjärrvärmeproduktion, vilket äventyrar värmeförsörjningen i den utbyggnad som Täby kommun planerar för. Den föreslagna lösningen med ett samägt fjärrvärmebolag bedöms ge goda förutsättningar för att klara en framtidssäkrad, miljöriktig, leveranssäker och kostnadseffektiv värmeförsörjning i Täby framöver. Bedömningen är att den föreslagna samverkan innebär på kort sikt att en ökad värmekapacitet kan säkras samtidigt som fortsatt utbyggnad kommer att ske på längre sikt.

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna tjänsteutlåtande daterat 23 mars 2021 som sitt yttrande gällande en eventuell överlåtelse av merparten av aktierna i Täby Miljövärme AB till ett av kommunen, Stockholm Exergi AB och E.ON samägt fjärrvärmebolag.

Ärendet

I avsikt att skapa ett väl utbyggt och miljömässigt väl fungerande värmesystem i Täby träffade kommunen 2011 en överenskommelse med E.ON om utbyggnad av ett fjärrvärmenät i kommunen. Kommunen äger nu genom TMAB ett av E.ON nybyggt lokalt nät som disponeras,

enligt ett koncessionsavtal med ensamrätt av E.ON t.o.m. år 2027. Stockholm Exergi AB (SE) äger ett delvis parallellt lokalt fjärrvärmenät.

Värmeproduktionen som ansluter till dessa nät finns lokalt i kommunen. Anslutna till TMAB:s nät finns ett värmeverk i Arninge med installerad effekt på ca 34 MW och en panna vid Åva, ca 9 MW. Anläggningen i Arninge samögs av fyra bostadsrättsföreningar och E.ON. Anslutna till SE:s nät finns tre värmeverk, Galten ca 20 MW, Farmen ca 20 MW och PC-city ca 20 MW, alla centralt belägna i kommunen. Den tillgängliga värmeeffekten i dessa produktionsanläggningar är idag begränsad. Omfattande investeringar behövs för att skapa ökad värmekapacitet och säkra en hållbar och tillräcklig värmeproduktion för Täbys utbyggnad på lång sikt, men den nuvarande avtalskonstruktionen mellan kommunen, TMAB och E.ON stödjer inte de investeringar som behöver göras.

För att hantera den uppkomna situationen tecknade kommunen, SE och E.ON 2019 (kommunstyrelsen den 21 oktober 2019, § 145) en avsiktsförklaring om att tillsammans utreda och föra en dialog kring hur de två lokala näten kunde sammankopplas och eventuellt anslutas till SE:s regionala nät, samt utforska möjligheten att bilda ett nytt gemensamt fjärrvärmebolag som på marknadsmässiga villkor skulle kunna förvärva nätet och sedan driva fjärrvärmeutvecklingen. Avsiktsförklaringen innehöll en rad specificerade förhållningssätt, aktiviteter och intentioner med målsättningen att leda fram till tecknande av ett slutligt avtal mellan parterna, förutsatt att alla eventuella tillståndsprövningar genomförts med framgång. Bland annat innehöll det en avsikt om att ett nytt av E.ON och SE samägt bolag skulle bildas till vilket samtliga fjärrvärmertilgångar skulle överföras samt att diskussioner skulle föras om Täby kommuns insyn i detta bolag.

Utredningarna och samtalen mellan parterna har nu resulterat i ett förslag om att bilda ett samägt bolag med E.ON och SE som huvudägare och med kommunen som minoritetsägare. Det nya bolaget planeras initialt bygga samman de båda existerande fjärrvärmenäten och skapa väsentligt ökad effekt i detta system genom samverkan i befintliga produktionsanläggningar. Bolaget skulle därefter efter behov genomföra erforderliga investeringar för att klara värmeförsörjningen i Täby framöver. Parternas målsättning är att det nya bolagets verksamhet ska vara framtidssäkrad, miljöriktig, leveranssäker och kostnadseffektiv, så att kommuninvånarna tillförsäkras en långsiktigt effektiv och stabil värmeförsörjning.

Med anledning av att stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att följa utvecklingen inom infrastrukturområdet och vid behov kan ta initiativ till och utföra utbyggnad på energiområdet vill kommunstyrelsen ha nämndens synpunkter på en eventuell överlåtelse och dess påverkan på kommunens utbyggnad, innan kommunfullmäktige tar ställning till frågan.

Kommunstyrelsen önskar få stadsbyggnadsnämndens synpunkter senast 1 maj 2021.

Överväganden

En fortsatt utbyggnad av såväl fjärrvärme som elkraft är helt avgörande för Tábys fortsatta utveckling i enlighet med den gällande planeringen. Det befintliga konscessionsavtalet, som gäller till och med 2027 mellan kommunen, TMAB och E.ON, innebär att det saknas ekonomiska förutsättningar för att investera i ny fjärrvärmeproduktion, vilket äventyrar värmeförsörjningen i den utbyggnad som Täby kommun planerar för.

Bedömningen är att under förutsättning att de två separata befintliga fjärrvärmenäten (kommunens respektive Stockholm Exergis) byggs ihop, kan tillräcklig värmekapacitet tillförsäkras på kort sikt. Enligt beräkningar ska kapaciteten efter en sammanslagning av de befintliga näten kunna räcka för den planerade utbyggnaden i Täby i uppemot tio års tid. Därefter behöver ytterligare värmeproduktion skapas.

Vidare bedöms den föreslagna lösningen med ett samägt fjärrvärmebolag ge goda förutsättningar för att klara värmeförsörjningen i Täby även framöver. Kommunen skulle genom förslaget inte längre vara beroende av endast en aktör utan har tillgång till två av landets största långsiktiga fjärrvärmeaktörer, båda med såväl teknisk som ekonomisk kapacitet att säkra en miljöriktig, leveranssäker och kostnadseffektiv värmeförsörjning. Kommunen ges genom sin position som minoritetsägare samtidigt insyn i den framtida utvecklingen.

Bedömningen är att fjärrvärmekunderna kommer härmed även framöver kunna erbjudas kostnadseffektiv och konkurrenskraftig fjärrvärme inte minst tack vare den konkurrensutsättning som fjärrvärmen utsätts för från andra uppvärmningsformer.

Ekonomiska aspekter

Förslaget skulle innebära en försäljningsintäkt för kommunens Holdingbolag som motsvarar aktuellt marknadsvärde för TMAB:s nät.

Jenny Gibson
Tf. samhällsutvecklingschef

Sara Golkar
Plan- och exploateringschef

Bilaga:

- Protokollsutdrag från Kommunstyrelsen den 29 mars 2021 inklusive tjänsteutlåtande avseende ärende: Remittering av förslag om överlåtelse av Täby kommuns fjärrvärmenät